

ТАҚРИЗИ

ба автореферати диссертатсияи Холмуродов Манучеҳр Гуломҳайдарович дар мавзуи “Хусусиятҳои педагогии таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот

Дар омода кардани ҷавонон ба хизмати ҳарбӣ муассисаҳои таҳсилоти умумӣ (мактабҳо, литсейҳо, гимназияҳо, коллеҷҳо ва ғ.) ҷойгоҳи махсусро ишғол намуда, бо чунин омилҳо муайян шудааст, ки дар шароити муосир оmodасозии шаҳрвандони Тоҷикистон ба хизмати ҳарбӣ самти афзалиятноки сиёсати давлат буда, яке аз омилҳои муҳими таҳкими қобилияти мудофиавии давлат боқӣ мемонад. Инчунин ин ба муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ имкон медиҳад, ки дар марҳилаи мазкур шумораи назарраси шаҳрвандони ҷавони мамлакатро бо омода намудан ба хизмати ҳарбӣ ва тарбияи ватандӯстӣ фаро гирифта шаванд.

Таҳқиқоти диссертатсионии Холмуродов Манучеҳр дар мавзуи “Хусусиятҳои педагогии таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ” дар он зоҳир мегардад, ки дар илми педагогика муддати тӯлонӣ таҳқиқи масъалаҳои оmodасозӣ ба хизмати ҳарбӣ, тарбияи ватандӯстӣ ва шаҳрвандӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёна ба амал омода истодааст. Масъалаи оmodасозии пешаздавати хонандагони синфҳои болоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ҳанӯз дар давраи шӯравӣ мубрам буда, аз ибтидои асри XX сар карда, ба он як қатор асарҳо бахшида шудаанд.

Муаллиф дар қори диссертатсионии худ тавонистааст, ки чанд ихтилофоти зеринро ошкор наояд:

– байни талаботи ҷомеа ба навҷавонони омода ба хизмати ҳарбӣ, ватандӯст ва дорои ҳисси баланди шаҳрвандӣ ва раванди тамоюлгирии онҳо асосан ба арзишҳои умуминсонӣ;

– байни талабот ба муосиркунонии низоми таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва вазъи номатлуби он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Дарки ихтилофоти дар боло зикргардида проблемаи таҳқиқотро ба тариқи зайл муайян кард: хусусиятҳои педагогии таълими

омодагии ибтидоии Ҳарбӣ дар ҷанбаҳои омодаسازی ба хизмати Ҳарбӣ, тарбияи ватандӯстӣ ва шаҳрвандӣ дар низоми таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷӣ иборатанд?

Унвонҷӯ дар ҳалли масъалаи мазкур дар рисолаи илмӣ чунин пешниҳодро ироа намудааст:

- дар хонандагони синфҳои болоӣ муносибати шахсии худ ба омодагӣ ба хизмати Ҳарбӣ, ватандӯстӣ ва шаҳрвандӣ ташаккул дода шавад;

- барои истифодаи пурраи принципҳои ягонагии назария ва амалия дар доираи фанни таълимӣ ва фаъолияти беруназсинфӣ, якпорчагии ташаккули шахсият, ягонагии таълиму тарбия дар низоми омодаسازی хонандагони синфҳои болоӣ ба хизмати Ҳарбӣ, тарбияи ватандӯстӣ ва шаҳрвандӣ шароит фароҳам оварда шаванд;

- қафомонии мавҷудаи технологияи таълими омодагии ибтидоии Ҳарбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ бартараф карда шуда, онҳо бо кадрҳои соҳибихтисос ва касбӣ барои таълими фанни “Омодагии ибтидоии Ҳарбӣ” таъмин карда шаванд;

- омезиши беҳтарини технологияҳои педагогии анъанавӣ ва инноватсионӣ дар машғулиятҳои омодагии ибтидоии Ҳарбӣ таъмин карда шаванд.

Бинобар ин метавон гуфт, ки таҳқиқоти мавриди назар ниҳоят мубрам, саривақтӣ ва дархури ниёзҳои омодаسازی ба хизмати Ҳарбӣ, тарбияи Ҳарбӣ-ватандӯстӣ ва шаҳрвандии хонандагони синфҳои болоӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон арзёбӣ кунем.

Натиҷаи корҳои озмоишӣ, хулосаи бобҳо, хулосаҳои умумӣ ва тавсияҳои методи пешниҳодшуда собит месозанд, ки дар воқеъ аз ҷониби муаллиф корҳои илмӣ муаллифони ватанию хориҷӣ оид ба масъалаи таҳқиқшаванда, маводи таърихӣ ва асарҳои педагогҳои ватанӣ, таҷрибаи ҷамъбаастшудаи пешқадами педагогӣ ва таҷрибаи бисёрсолаи шахсӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтанд.

Дар баробари дастовардҳои, ки дар боло зикрашон рафт, автореферат аз баъзе камбудҳои ҷузъӣ ба монанди ғалатҳои техниқиву имлоӣ оғӣ нест,

ки бартараф кардани он душворие надорад.

Ҳамзамон хотиррасон бояд кард, ки ин камбудихои чойдошта ба ҳеч вачҳ арзиши илмиву амалии диссертатсияро коста намегардонанд.

Диссертатсияи Холмуродов Манучеҳро метавон кори ба итмомрасидаи илмӣ-таҳқиқотӣ буда, бо боварии том кори анҷомёфта ва дорои арзиши илмию назариявӣ ва амалию методӣ арзёбӣ кунем.

Дар умум, кори таҳқиқотии Холмуродов Манучеҳр дар мавзуйи “Хусусиятҳои педагогии таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ба талаботи Низомнома оид ба Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ шудаанд, ҷавобгӯй буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мебошад.

Ноиби ректор оид ба идеология,
тарбия ва робита бо ҷомеаи

Академияи идоракунии давлатии

назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

тел: 900221090

Аҳмадзода З.К.

13.03.2023

Имзои Аҳмадзода З.К.-ро тасдиқ мекунам.

Сардори Раёсати кадрҳо, коргузори
ва корҳои махсус

Ҳамидов Ш.